

Sygn. akt V Ca 464/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2012 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny-Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Fronczak
Sędziowie:	SO Beata Gutkowska (spr.) SR del. Sylwia Urbańska
Protokolant:	Olga Michalec

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2012 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Towarzystwa (...) w W.

przeciwko L. L.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie

z dnia 17 listopada 2011 r., sygn. akt VI C 624/10

1. oddala apelację;

2. zasądza od L. L. na rzecz (...) Towarzystwa (...) w W. kwotę 1200 (jeden tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania w instancji odwoławczej.

Sygn. akt V Ca 464/12

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 27 listopada 2009 roku przeciwko L. L., powód (...) Towarzystwo (...) z siedzibą w W. domagało się zapłaty kwoty 5.735,49 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 2 września 2008 roku do dnia zapłaty, kwoty 15.167,51 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kwoty 5.770,00 złotych od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Powód domagał się ponadto kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W dniu 4 grudnia 2009 roku Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie VI Wydział Cywilny wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym nakazał pozwanemu zapłacić na rzecz powoda całość dochodzonego roszczenia wraz z kosztami postępowania.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty, pozwany zaskarżył nakaz zapłaty w całości wnosząc jednocześnie o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z dnia 17 listopada 2011 roku Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie zasądził od pozwanego L. L. na rzecz powoda (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. kwotę 20.903 złotych wraz z odsetkami w wysokości ustawowej od dnia 2 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty i oddalił powództwo w pozostałym zakresie oraz orzekł o kosztach postępowania.

Sąd Rejonowy ustalił, iż w dniu 16 lutego 2008 roku Zarząd (...) Towarzystwa (...) w W. powierzył L. L. w administrowanie Ośrodek (...) w Z. przy ul. (...), gmina N..

Do obowiązków administratora (kierownika) ośrodka należało między innymi prowadzenie kartotek poszczególnych armatorów, w tym przyjmowanie opłat portowych, wpisywanie wniesionych opłat do wniosku armatora oraz terminowe (do 5 dnia następnego miesiąca) rozliczanie się z działem finansowym (...). Przyjęcie opłaty miało być potwierdzone wystawieniem dokumentu KP oraz fiskalizowane,

Po objęciu funkcji kierownika ośrodka (...) otrzymał z działu księgowości (...) dokumenty KP o numerach (...). L. L. przynosił do działu księgowości (...) wpłaty uiszczane przez armatorów, na które wystawione były kwity KP oraz jednocześnie faktury z tytułu poniesionych przez siebie kosztów prowadzenia Ośrodka. Po zaakceptowaniu przez jednostki merytoryczne (...) przedstawionych przez L. L. faktur, robione było zestawienie, a następnie L. L. kwitował zapłatę faktur kosztowych.

L. L. na terenie Ośrodka (...) w Z. prowadził Bar (...). Z uwagi na fakt, iż L. L. podjął się nieodpłatnego kierowania Ośrodkiem, (...) nie pobierał od niego żadnych opłat związanych z prowadzonym barem.

Pod koniec kwietnia 2008 roku J. R. uiszczył L. L. kwotę 600 złotych z tytułu opłaty za cumowanie łodzi, za wpłacenie której nie otrzymał pokwitowania.

Pod koniec czerwca 2008 roku J. L. przyjął od R. M. kwotę 290 złotych za cumowanie jego łodzi w miesiącu lipcu.

W czerwcu 2008 roku L. L. przyjął jako kierownik Ośrodka łączną kwotę 13.753 złotych z tytułu opłat za cumowanie łodzi, na potwierdzenie czego wydał armatorom kwity KP o numerach KP (...) do (...) oraz (...) do (...).

W ramach rozliczeń z (...) L. L. przedstawił wystawione przez siebie faktury VAT nr (...) z dnia 15 czerwca 2008 roku na kwotę 8.662 złotych oraz nr (...) z dnia 30 czerwca 2008 roku na kwotę 5.091 złotych, obie obejmujące prace bosmańskie. (...) nie zaakceptował przedstawionych przez pozwanego faktur kosztowych nr (...) i (...).

W dniach 01-02 lipca 2008 roku L. L. przyjął opłaty za cumowanie łodzi w łącznej kwocie 6.260 złotych wystawiając w imieniu (...) kwity KP o numerach (...)

Uchwałą Zarządu (...) Towarzystwa (...) z dnia 1 lipca 2008 roku L. L. został odwołany z funkcji administratora Ośrodka (...) w Z.. Jednocześnie Zarząd (...) zobowiązał L. L. między innymi do przekazania portu protokołem zdawczo-odbiorczym w dniu 3 lipca 2008 roku, przekazania wszelkich dokumentów związanych z administrowaniem portu, w tym przyjętych do portu łodzi, dowodów opłat za media, podatki, itp. oraz pieczęci i kluczy będących własnością obiektu. Przedmiotową uchwałą L. L. otrzymał w dniu 3 lipca 2008 roku.

W okresie kierowania Ośrodkiem (...) przedstawił do działu księgowości (...) do rozliczenia wydane mu uprzednio kwity KP o numerach (...). Nie zostały natomiast przedstawione do rozliczenia przychody z kwitariuszy obejmujących numery KP (...).

Pismem z dnia 14 sierpnia 2008 roku (...) Towarzystwo (...) z siedzibą w W. wezwało L. L. do zapłaty kwoty 5.735,49 złotych oraz rozliczenia się z kwitów KP o numerach (...).

W swych rozważaniach Sąd Rejonowy podniósł, że w przedmiotowej sprawie okolicznością bezsporną był fakt współpracy pomiędzy stronami od połowy lutego do końca czerwca 2008 roku. Strony były zgodne, iż pozwany pełnił funkcje kierownika portu powoda w Z. - (...) i do jego obowiązków należało: prowadzenie kartotek armatorów korzystających z portu, przyjmowanie opłat portowych oraz ich rejestracja i fiskalizowanie poprzez wystawianie dokumentów KP i prowadzenie kasy fiskalnej. Pomiedzy stronami nie było także sporu co do faktu, iż pozwany pobrał z kasy powoda druki KP o numerach (...), celem ewidencjonowania przychodów z tytułu pobranych opłat portowych, z obowiązkiem rozliczenia się z pobranych druków i kwot do 5 dnia następnego miesiąca. Kwestią sporną podlegającą ustaleniu było wyjaśnienie czy pozwany rozliczył się z powodem ze wszystkich pobranych w jego imieniu opłat. W ocenie powoda pozwany nie rozliczył się z łącznej kwoty 26,673 złotych na którą składały się: kwota 20.903 złotych z tytułu pobranych opłat od armatorów na podstawie druków KP o numerach (...) do (...) oraz (...) do (...), (...) do (...) oraz opłaty pobrane od R. M. i J. R. oraz kwota 5.770 złotych z tytułu opłaty za parkowanie pojazdów na parkingu powoda w okresie maj-czerwiec 2008 roku. Wyjaśniono jednocześnie, iż pozwany przedstawił do rozliczenia 2 faktury kosztowe na łączną kwotę 13.753 złotych, które nie zostały uznane przez powoda. Pozwany wnosząc o oddalenie powództwa wskazywał między innymi, iż w okresie od maja do kwietnia 2008 roku dokonał do kasy powoda wpłaty łącznie kwoty 49.843,36 złotych. Pozwany podniósł ponadto ewentualny zarzut potrącenia.

Sąd Rejonowy wskazał, że w toku procesu pozwany nie kwestionował faktu przyjęcia w imieniu powoda łącznej kwoty 20.903 złotych wynikającej z opłat pobranych od armatorów, w tym R. M. i J. R..

Biorąc pod uwagę treść art. 740§1 k.c. w zw. z art. 750 k.c. Sąd I instancji uznał, że analiza materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy pozwoliła mu na uznanie zasadności powództwa w zakresie kwoty 20.903 zł. Pozwany nie kwestionował, że pobrał od armatorów w imieniu powoda łączną kwotę 20.903 złotych. Powyższe kwoty zostały pobrane przez pozwanego w czerwcu oraz w pierwszych dniach lipca 2008 roku. Tym samym twierdzenia pozwanego, iż w okresie od kwietnia do maja 2008 roku dokonał do kasy powoda wpłaty łącznie kwoty 49.843,36 złotych, są bez znaczenia dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy.

Kwotę 20.903,00 złotych powód rozbił na dwie pozycje, tj: 13.753 złotych + 7.150 złotych. Powyższe wynika z faktu, iż w zakresie kwoty 13.753 złotych pozwany dokonywał prób rozliczenia z powodem przedkładając kwity KP o numerach (...) do (...) oraz (...) (...) z jednej strony-oraz swoje faktury kosztowe z drugiej strony. Zaś w przypadku kwoty 7.150 złotych wynikającej z druków KP o numerach (...) do (...) oraz oświadczeń o pobraniu opłaty złożonych przez R. M.. i J. R., pozwany nie tylko nie dokonał ich rozliczenia, ale nawet nie podejmował w tym zakresie jakichkolwiek prób.

W celu rozliczenia kwoty 13.753 zł pozwany przedstawił kwity KP o numerach (...) do (...) oraz (...) (...) opiewające na taką sumę oraz - zgodnie z przyjętą praktyką - złożył wystawione przez siebie faktury kosztowe także opiewające na łączną kwotę 13.753 złotych, tj. fakturę nr (...) z dnia 15 czerwca 2008 roku na kwotę 8.662,00 złotych z tytułu prac bosmańskich oraz fakturę nr (...) z dnia 30 czerwca 2008 roku na kwotę 5.091,00 złotych, także z tytułu prac bosmańskich. Powód nie uwzględnił przedstawionych przez pozwanego faktur nr (...)i (...), albowiem powzięto wątpliwość czego przedmiotowe faktury faktycznie dotyczą i czy prace te zostały rzeczywiście wykonane. Sąd Rejonowy podniósł, że w toku procesu pozwany nie wykazał zasadności wystawienia faktur nr (...) i (...), w szczególności nie wykazał czego one faktycznie dotyczyły.

Sąd I instancji podniósł, że w toku procesu pozwany nie zaprzeczył przyjęciu w imieniu powoda łącznej kwoty 7.150 złotych wynikającej z druków KP o numerach (...) do (...) oraz z oświadczeń o pobraniu opłaty złożonych przez R. M. i J. R.. Pozwany nie wykazał przy tym, czy też nie podejmował nawet żadnych prób wykazania, iż kwota ta została rozliczona z powodem.

Odnośnie kwoty 5770 złotych z tytułu opłat za parkowanie w okresie maj-czerwiec Sąd Rejonowy stwierdził, iż powództwo w tym zakresie jako nieudowodnione podlegało oddaleniu. Zdaniem Sądu Rejonowego powód nie tylko nie wykazał, że pozwany pobierał opłaty za wjazd, ale nie dysponował żadnymi dowodami na ich ewentualną wysokość.

W zakresie zarzutu potrącenia podniesionego przez pozwanego Sąd Rejonowy uznał, że oświadczenie pełnomocnika pozwanego zawarte w piśmie złożonym w dniu 3 czerwca 2011 roku zawierało w sobie jedynie procesowy zarzut potrącenia, bez samej czynności prawnej potrącenia w znaczeniu materialno-prawnym, wywołującym skutki, o których mowa w cytowanym powyżej art. 498 k.c. Ponadto pozwany do potrącenia przedstawił wierzytelności wynikające z faktur, które zostały wystawione przez podmioty trzecie na rzecz powoda, nie zaś na rzecz pozwanego, a ponadto nie wykazał, iż faktury te zostały przez niego opłacone. Abstrahując jednakże od powyższego należy stwierdzić, iż powód kwestionując podniesiony zarzut wskazał, iż wszystkie faktury na które powołuje się pozwany zostały przez niego rozliczone. Powyższe wynika także, daniem Sądu Rejonowego, ze zgromadzonego materiału dowodowego. Tym samym Sąd I instancji powyższego zarzutu nie uwzględnił

Orzekając o żądaniu w zakresie odsetek ustawowych Sąd I instancji miał na uwadze treści art. 481 k.c.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 100 k.p.c.

Powyższy wyrok w części zasadzającej powództwo zaskarżył pozwany zarzucając mu błędną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez bezkrytyczne przyjęcie zeznań świadka J. M. i zeznającego w charakterze strony J. K., pominięcia w uzasadnieniu wyroku okoliczności wskazanych przez pełnomocnika pozwanego w piśmie zatytułowanym „załącznik do protokołu” a także uznania, że przedstawione do potrącenia faktury nr (...) i (...) zostały wystawione przez osobą nie uczestniczącą w sporze i innych wskazanych w uzasadnieniu apelacji; nieważność postępowania, poprzez odmowę dopuszczenia dowodu z zeznań pozwanego nieobecnego w czasie rozprawy z powodu przebywania w szpitalu na terenie Niemiec, który z tego też powodu nie mógł nie tylko dostarczyć stosownego zaświadczenia przed terminem rozprawy jak też również dokonać jego tłumaczenia na język polski; naruszenie art. 299 i art. 302 poprzez odmowę odroczenia terminu i pominięcie zeznań pozwanego w charakterze strony, który nie mógł być przesłuchany w terminie wyznaczonym przez Sąd; naruszenie zasady swobodnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez pominięcie i nie ustosunkowanie do twierdzeń pełnomocnika pozwanego zawartych w załączniku do protokołu z rozprawy.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Sąd Rejonowy poczynił w analizowanej sprawie prawidłowe ustalenia faktyczne na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego. Z poczynionych ustaleń wyciągnięte zostały prawidłowe wnioski prawne i poprawnie sąd pierwszej instancji zinterpretował treść oraz znaczenie zastosowanych przepisów. Także uzasadnienie zaskarżonego wyroku odpowiadało wymogom określonym w art. 328 k.p.c., co pozwoliło Sądowi Okręgowemu na merytoryczną kontrolę orzeczenia. Stąd, w niniejszej sprawie sąd drugiej instancji na podstawie art. 382 k.p.c. przyjął ustalenia faktyczne i wnioski prawne Sądu Rejonowego jako swoje własne. W tej sytuacji rozważeniu podlegały jedynie zarzuty zawarte w apelacji strony pozwanej.

Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (tak SN w orzeczeniu z 6 listopada 1998 r., II CKN 4/98 niepubl.).

Odnosząc powyższe rozważania trzeba zauważyć, iż zarzut naruszenia przepisu art. 233 k.p.c. nie znajduje podstaw w niniejszej sprawie.

Zdaniem Sądu Okręgowego ocena zeznań świadka J. M. i zeznającego za powoda J. K. jest zgodna z tym przepisem i znajduje potwierdzenie w złożonych do akt sprawy dokumentach.

Sąd Okręgowy nie podziela stanowiska skarżącego, że pozwany nie był obowiązany do wykazania zasadności wystawienia faktur (...) i (...). Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Skoro powód kwestionował prace objęte tymi fakturami, na pozwanym ciążył dowód wykazania, że faktycznie miały one miejsce.

Nie jest również trafny zarzut nieważności postępowania na podstawie art. 379 pkt. 5 k.p.c.

Z akt sprawy wynika, że na rozprawie w dniu 26 lipca 2011 r. (na którym pozwany był osobiście) Sąd Rejonowy odraczając rozprawę, wezwał pozwanego na kolejny termin rozprawy w dniu 20 września 2011 r. do osobistego stawiennictwa, pod rygorem pominięcia dowodu z przesłuchania. Na rozprawę w dniu 20 września 2011 r. pozwany nie stawił się i nie usprawiedliwił swojej nieobecności. W związku z tym Sąd Rejonowy słusznie pominął dowód z jego przesłuchania, zgodnie z art. 302 § 1 KPC.

Nie było również podstaw do uwzględnienia wniosku pełnomocnika powoda o odroczenia rozprawy w dniu 17 listopada 2011 r. i ponowne dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron.

Należy uznać, że jeżeli strona przez własne niestawiennictwo uniemożliwiła przeprowadzenie dowodu z jej przesłuchania, a sąd w ramach art. 302 § 1 KPC ograniczył dowód do przesłuchania tylko jednej ze stron, to brak jest podstaw do dopuszczenia tego dowodu na kolejnym terminie rozprawy. Dowód ten bowiem został przeprowadzony na rozprawie w dniu 20 września 2011 r.

Ponowienie tego wniosku w postępowaniu apelacyjnym jest natomiast zgłoszeniem nowego dowodu w rozumieniu art. 381 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd II instancji może taki dowód pominąć (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 grudnia 1998 r. I PKN 505/98, OSNP 2000/3/110). Sąd Okręgowy uznał, że w tej sprawie nie zaistniały żadne okoliczności by dowód ten dopuścić.

Nietrafnie również powód zarzuca, że Sąd Rejonowy nie ustosunkował się w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do treści załącznika do protokołu rozprawy.

Jak podkreśla się w piśmiennictwie i judykaturze, załącznik do protokołu nie ma znaczenia samoistnego; jego rola jest pomocnicza w stosunku do obowiązującej zasady ustności rozprawy. Dlatego załącznik nie może zawierać treści samodzielnych, lecz musi ograniczać się do zreferowania lub streszczenia ustnych wywodów i wniosków, przedstawianych uprzednio na rozprawie (najczęściej chodzi o treść wystąpienia końcowego pełnomocnika procesowego strony, która zwyczajowo nie jest szczegółowo protokołowana, gdyż Sąd ogranicza się z reguły do odnotowania w protokole końcowej konkluzji takiego wystąpienia). W związku z tym Sąd Rejonowy nie mógł ustosunkowywać się do twierdzeń zawartych w załączniku do protokołu rozprawy, ani w oparciu o te twierdzenia dokonywać jakichkolwiek ustaleń.

Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku, o kosztach postępowania w instancji odwoławczej Sąd Okręgowy postanowił na podstawie art. 98 k.p.c.